

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2226/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 29. § (5) bekezdése és a 209. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.117/2023/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Reóthy Balázs ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyben elsődlegesen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 29. § (5) bekezdése és a 209. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint az indítványozóval szembeni alkalmazásának kizárását kérte. Másodlagosan az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján indítványozta – a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.067/2023/10. számú ítéletére és a Fővárosi Törvényszék 14.M.70.874/2021/33. számú ítéletére kiterjedően – a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.117/2023/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Kérte továbbá a jogerős döntés végrehajtásának felfüggesztését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügy lényege, valamint az indítvány a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozó (az alapügy alperese) 2016. június 16-tól ügyvezetői munkakört betöltve egy – fő tevékenységként szoftver-nagykereskedelemmel foglalkozó – gazdasági társaság (az alapügy felperese, a továbbiakban: munkáltató vagy felperes) alkalmazásában állt. Az indítványozó havi 25 000 euró távolléti díjazásban részesült.

Az indítványozó a munkaszerződésében vállalta, hogy a munkaviszonya fennállása alatt, és annak megszűnését követően – időbeli korlátozás nélkül – üzleti titokként megőrizz minden, a munkája során vagy munkaviszonyával összefüggésben tudomására jutott, a munkáltatóra, a munkáltató tevékenységére vonatkozó üzleti titoknak minősülő adatot vagy információt (ide tartoznak különösen a munkáltató üzleti, vagyoni helyzetére, a termékekre, technológiára, munkavállalókra, üzleti partnerekre vonatkozó információk). Vállalta továbbá azt is, hogy a munkáltató által átadott minden eszközt, a munkáltató működésére vonatkozó adatot, fájlt, dokumentumot az utolsó munkavégzési napon visszaszolgáltat a munkáltató részére.

- [4] A munkáltató – indítványozó által is ismert – adatvédelmi tájékoztatója részletesen szabályozza a munkával kapcsolatos dokumentumok, adatok mentésére, tárolására, továbbítására vonatkozó rendelkezéseket, így azt is, hogy az alkalmazottak nem jogosultak a munkával kapcsolatos dokumentumokat saját eszközeikre menteni.
- [5] A felperes 2019. április 5-én az indítványozó lemondását indítványozta, mivel vezetői képességeivel nem volt elégedett, és a 2019. április 8-án megtartott taggyűlésen az ügyvezetői tisztségéből azonnali hatállyal visszahívta. A munkáltató és az indítványozó eközben tárgyalásba kezdtek a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről, amelynek eredményeként 2019. április 9-én aláírták a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről szóló megállapodást (a továbbiakban: megállapodás), amely tartalmazta, hogy az indítványozó köteles a titoktartásra, valamint az adatok, iratok, eszközök visszaszolgáltatására. Az indítványozó a megállapodás szerint négyhavi alapbérének megfelelő 100 000 euró és 10 000 euró megállapodási díjra jogosult. A felperes felmentette az indítványozót a versenytilalmi kötelezettsége alól.
- [6] A megállapodás tartalmazta, hogy a munkaviszony megszűnésének napján az indítványozó átad a munkáltató részére minden, a munkaviszonya alatt keletkezett iratot, a munkáltatóval kapcsolatos adatot, és az ezekhez hozzáférést biztosító jelszót és kódot.
- [7] A megállapodás aláírását követően – 2019. április 11-én – a felperes tudomást szerzett arról, hogy az indítványozó a megállapodás aláírását megelőzően (utolsó munkában töltött napját megelőző munkaszüneti napon) összesen háromszáztizenhat darab üzleti titkokat is tartalmazó elektronikus levelet továbbított a munkahelyi email címéről a privát email címére. A levelek és azok mellékletei különösen szenzitív adatokat tartalmaztak, így többek közt a felperes hosszú távú üzleti tervét, eladási adatokat, a felperes ügyfeleivel, üzleti partnereivel, üzleti stratégiájával kapcsolatos információkat.
- [8] A felperes a fentiekre tekintettel 2019. április 15-én taggyűlést tartott, ahol a megállapodás megtámadását és az indítványozó munkaviszonyának azonnali hatályú felmentéssel történő megszüntetését határozták el. Az indítványozó a megállapodás megtámadását nem fogadta el. A felperes kérelmére az Észak-Kaliforniai Kerületi

Bíróság megtiltotta az indítványozónak a fiókjába átküldött, a felperes tulajdonát képező információk felhasználását, a Fővárosi Törvényszék pedig – ugyancsak a felperes kérelmére – ideiglenes intézkedést rendelt el, amelyben eltiltotta az indítványozót a felperes üzleti titkát képező elektronikus levelekben és azok mellékleteiben található tények, adatok, ismeretek összeállításától, illetve felfedésétől. A felperes mindezek mellett az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 7. §-ában szabályozott igények érvényesítése iránt is pert indított, keresetét a bíróság túlnyomó részében alaposnak találta, és megállapította, hogy az indítványozó 2019. április 7. és 2019. május 7-e között megsértette a felperes üzleti titokhoz fűződő jogát.

- [9] A felperes ezt követően bírósághoz fordult, módosított keresetében a megállapodás érvénytelenségének megállapítását kérte az indítványozó megtévesztő magatartására hivatkozva. Érvelése szerint amennyiben tudomása lett volna arról, hogy az indítványozó – a munkaszerződésében foglaltakat megszegve – üzleti titkot sértett, nem kötötte volna meg a megállapodást, hanem azonnali hatállyal megszüntette volna a munkaviszonyát. Minderre tekintettel a felperes – utalással az Mt. 28. § (1) bekezdésére és a 209. § (6) bekezdésére – tizenkét havi távolléti díjnak megfelelő összeg, azaz 300 000 euró és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az indítványozót.
- [10] A Fővárosi Törvényszék a 2022. október 19-én kelt, 14.M.70.874/2021/33. számú ítéletével kötelezte az indítványozót 300 000 euró távolléti díjnak megfelelő összeg és kamatai megfizetésére. Az első fokon eljáró bíróság megállapította, hogy a felek közti megállapodás érvénytelen, mivel az indítványozó az email-ek felperes engedélye nélküli továbbításával az azokban lévő üzleti titkokat jogosulatlanul megszerezte, ezzel a felperest szándékosan tévedésbe ejtette, amikor a megállapodás aláírásakor valótlan jognyilatkozatot tett.
- [11] Az elsőfokú bíróság döntésében reflektált az ellenkérelemben felhozott érvekre is, és indokát adta az előzetes döntéshozatali eljárásra irányuló kérelem és az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésére vonatkozó indítvány elutasításának.
- [12] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2023. május 30-án kelt, 1.Mf.31.067/2023/10. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján helybenhagyta. A megtévesztés vonatkozásában az érvénytelenség kapcsán utalva az Mt. Nagykommentárjára kifejtette, hogy lényeges minden olyan körülmény vagy tény, amely a jognyilatkozat további sorsát, joghatását másképp alakította volna. A megállapodások esetében ez azt is jelenti, hogy a fél a megfelelő ismeretek birtokában nem vagy más tartalommal kötötte volna meg a megállapodást. A konkrét esetben a másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes olyan lényeges kérdésnek tartotta az üzleti titok megtartására vonatkozó kötelezettséget, amely nélkül nem kötötte volna meg a megállapodást.
- [13] A keresetváltoztatás jogszerűségét (határidőben való előterjesztés) vitató érvek kapcsán a másodfokú bíróság felhívta a Kúria Mfv.I.10.533/2018/4. számú határozatát,

amely szerint a felek által a munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodás akarati hiba miatti érvénytelensége esetén, nem a megtévesztett munkáltató egyoldalú jognyilatkozatának a sikeres megtámadásáról van szó, hanem a munkavállaló jogellenes magatartásáról, így az Mt. 29. § (5) bekezdése alapján, a 84. §-ában foglaltak szerint van helye a marasztalásnak.

- [14] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy szükségtelen az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése.
- [15] A jogerős ítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.
- [16] A Kúria a 2024. január 9-én kelt, Mfv.II.10.117/2023/8. számú ítéletével a Fővárosi Ítéltábla döntését hatályában fenntartotta. Maradéktalanul egyetértett az első- és másodfokú bíróság álláspontjával az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését illetően is, így az alperes indítványait e vonatkozásban elutasította.
- [17] 3. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, I. cikk (1) és (3) bekezdése, II. cikk, XII. cikk (1) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1), (2) és (4) bekezdése, XVII. cikk (3) bekezdése, XX. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állította.
- [18] 3.1. Az Mt. 209. § (6) bekezdése az indítványozó érvelése szerint azért sérti az Alaptörvény XV. cikk (1), (2) és (4) bekezdését, mert indokolatlan megkülönböztetést valósít meg a munkaviszonyát jogellenesen megszüntető vezető állású munkavállaló és a munkaviszonyt jogellenesen megszüntető munkáltató között. Utóbbi csupán egy havi átalány-kártérítés megfizetésére köteles, amennyiben jogellenesen szünteti meg a vezető munkaviszonyát, utóbbinak viszont tizenkét havi távolléti díjnak megfelelő összeget kell fizetnie a munkáltatónak, amennyiben az ő oldalán merül fel a munkaviszony jogellenes megszüntetése.
- [19] A támadott rendelkezés az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe is ütközik, mivel a tizenkét havi távolléti díj elvonása (konkrét károkozás hiányában) sérti az indítványozó tulajdonjogát.
- [20] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét szintén a magas mértékű átalány-kártérítésben látja, amellyel kapcsolatban a munkáltatót bizonyítási kötelezettség sem terheli, és akkor is jogosult rá, ha kára nem keletkezett.
- [21] A munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog [Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdés] sérelmét jelenti az indítványozó álláspontja szerint, hogy akár egy gondatlan figyelmetlenséggel tizenkét havi távolléti díj megfizetésének kockázatát vállalja a munkavállaló, és ez egy olyan munkaviszonyban történő maradásra kényszerítheti, amelyet egyébként nem választana. A tizenkét havi távolléti díj magas összege alaptörvény-ellenesen és szükségtelenül korlátozza az emberi méltósághoz való jogból [Alaptörvény II. cikk] levezethető rendelkezési jogot, s magában hordozza

annak potenciális kockázatát, hogy egzisztenciálisan ellehetetleníti az átlagos munkavállalót.

- [22] Az Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdésének sérelmét ugyancsak a tizenkét havi távolléti díj szankciójának magas kockázatában látja az indítványozó. Érvelése szerint az Mt. 209. § (6) bekezdése belekényszeríti a munkavállalót, hogy egy egészségét, biztonságát sértő munkahelyen maradjon, amely az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésében rögzített testi és lelki egészséghez való jogának sérelmét is eredményezi.
- [23] Az indítványozó olvasatában sérti továbbá az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti szükségességi és arányossági követelményt az Mt. 209. § (6) bekezdése szerinti átalány-kártérítés, mivel lehetőséget biztosít a munkáltatónak az Mt. 84. § (1) bekezdése szerint fizetendő, a felmondási időnek megfelelő átalány-kártérítést meghaladó kárának a munkajogi károk megtérítésére vonatkozó általános szabályok szerinti követelésére. A támadott norma szerinti magas összegű átalány-kártérítés szükségtelenül és aránytalanul korlátozza a vezető munkavállalók jogait.
- [24] 3.2. Az indítványozó az Mt. 29. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességét azzal indokolta, hogy az megnyitja az utat a munkaviszonyt megszüntető megállapodások esetén is az Mt. 209. § (6) bekezdése alkalmazásának az Mt. 84. § (1) bekezdésén keresztül, amely miatt a jelen ügyben az indítványozónak százmillió forintot meghaladó fizetési kötelezettsége keletkezett. Ugyanakkor az Mt. 30. §-a az Mt. általános kártérítési szabályaira utal, ekként az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiságból eredő jogbiztonság elvét sérti e két norma – az Mt. 29. § (5) bekezdésének és a 30. §-ának – kollíziója.
- [25] Az indítvány szerint – hasonlóan az Mt. 209. § (6) bekezdéséhez – az Mt. 29. § (5) bekezdése is sérti az Alaptörvény XV. cikk (1), (2) és (4) bekezdését a munkáltatók és a munkavállalók közti indokolatlan és önkényes hátrányos megkülönböztetés miatt, amely jelen ügyben a munkavállaló hátrányára valósult meg.
- [26] Az Alaptörvény II. cikkéből levezethető önrendelkezési jog sérelmét az okozza, hogy elveszi a munkáltatótól (és közvetve a munkavállalótól is) a jogot, hogy a munkaviszonyt fenntarthassa, amennyiben a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését célzó megállapodást sikeresen megtámadta.
- [27] Az indítvány az Mt. 29. § (5) bekezdésének alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének, a XVII. cikk (3) bekezdésének és a XX. cikk (1) bekezdésének megsértése miatt is állította az Mt. 209. § (6) bekezdésével összefüggésben megfogalmazott érvei alapján.
- [28] 3.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított kérelemmel kapcsolatban az indítvány az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, I. cikk (1) és (3) bekezdésének, II. cikkének, VI. cikk (1), (2), (3) és (4) bekezdésének, XII. cikk (1) bekezdésének, XIII. cikk (1) bekezdésének, XV. cikk (1), (2) és (4) bekezdésének, XVII. cikk (3) és (4) bekezdésének,

XX. cikk (1) bekezdésének, a XXV. cikkének, a XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint a 28. cikkének sérelmét állítja, utalva az Abtv. 26. § (1) bekezdése kapcsán előadott érvelésére is.

- [29] Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok alaptörvény-ellenesen alkalmazták az Mt. 29. § (5) bekezdését, amely a munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozat érvénytelensége esetén az alkalmazás kivételeként nevesíti a munkáltató saját jognyilatkozatának sikeres megtámadását. Olvasatában ez a jogszabályhely kizárólag az egyoldalú jognyilatkozatokra vonatkozik, a kétoldalú megállapodásokra nem, a bíróságok ezzel szemben egyszerre értelmezték szűkítően és kiterjesztően a „jognyilatkozat” kifejezést, amikor megállapították, hogy ebbe nem tartozik bele a kétoldalú munkaviszonyt megszüntető megállapodás (szűkítő értelmezés), ugyanakkor mégis alkalmazták a perben a kétoldalú megállapodás esetében is (kiterjesztő értelmezés). Ez a *contra legem* jogértelmezés ellentétes az Alaptörvény 28. cikkében foglalt elvárással, és az indítványozó esetében az Alaptörvény XV. cikk (4) bekezdését is sértő, igazságtalan és gazdaságilag irracionális döntést eredményezett. Ez a nyelvtanilag helytelen értelmezés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését is.
- [30] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítványozó az eljáró bíróságok által elkövetett súlyos eljárási szabálysértésekben látja, kiemelve a perbeli bizonyítékok okszerűtlen mérlegelését, a bizonyítási kötelezettség elmulasztását, az indítványozó bizonyítékainak, jogi érveinek figyelmen kívül hagyását.
- [31] Az indítványozó érvelése szerint sérti az Alaptörvény VI. cikk (1), (2), (3) és (4) bekezdését az elektronikus levelek felperes általi engedély és figyelmeztetés nélküli utólagos ellenőrzése. Sérelmezte, hogy a bíróságok mellőzték a személyes adatainak védelmére vonatkozó jogi hivatkozásokat.
- [32] Megsértették továbbá a bíróságok az Alaptörvény XXV. cikkében foglaltakat is, amikor a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 11. §-ával ellentétesen nem részesítették védelemben az indítványozó panaszhoz való alkotmányos jogát, ehelyett okszerűtlen érveléssel ezzel támasztották alá az indítványozó tudatos megtévesztő szándékát.
- [33] Az indítvány egyebekben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, II. cikke, XII. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1) bekezdése, a XV. cikk (1), (2) és (4) bekezdése, XVII. cikk (3) bekezdése és a XX. cikk (1) bekezdése tekintetében az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított panasz indokolásánál felhozott érveket ismétli meg.
- [34] Az indítványozó álláspontja szerint az Mt. 29. § (5) bekezdése, és az ennek alapján alkalmazott 209. § (6) bekezdése érdemben befolyásolta a bírói döntéseket, mivel a bíróság legfőképpen e két jogszabályhelyre alapította az indítványozót terhelő 300 000 euró fizetési kötelezettséget.

- [35] 4. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [36] 4.1. Az indítványozó panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben terjesztette elő.
- [37] 4.2. Az indítványozó meghatalmazással eljáró jogi képviselője útján terjesztette elő az alkotmányjogi panaszt, amelynek benyújtására jogosult, mivel az alapügyben alperes volt, ami érintettségét megalapozza.
- [38] Az indítvány Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított része a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések vonatkozásában alkalmazási tilalom kimondására is irányul. Az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján ez a jogosultság kizárólag a bírót illeti meg, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, és a bírósági eljárás felfüggesztése mellett kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezés alkalmazása kizárásának indítványozására nem rendelkezik indítványozói jogosultsággal [lásd hasonlóan: 13/2022. (VI. 2.) AB határozat, Indokolás [16]; 3460/2022. (X. 28.) AB végzés, Indokolás [13]].
- [39] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz esetén további feltétel, hogy az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet Alaptörvényben biztosított jogának sérelme az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárásban a sérelmezett jogszabályi rendelkezések alkalmazásra kerültek.
- [40] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében írt feltételnek megfelelően a Kúria ítélete eljárást befejező döntés, amelyben a felülvizsgálati kérelemről érdemben döntött, így az Ügyrend 32. § (5) bekezdése alapján a kúriai határozat, és azon keresztül az első- és másodfokú ítélet alaptörvény-ellenessége vizsgálható.
- [41] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság ítéletével szemben nincs helye jogorvoslatnak. Erre figyelemmel az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [42] 4.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.
- [43] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén alapítható [lásd például 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás

- [18]]. Az indítványozó a fentiekre a támadott jogszabályi rendelkezések és a bírósági határozatok kapcsán nem hivatkozott.
- [44] Az Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bekezdése az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, ezért állított sérelme sem vetheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét {lásd például: 16/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [21]; 3341/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [45] Nem biztosít az indítványozó számára alapjogot az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése sem. Ahogyan az Alkotmánybíróság a 3432/2020. (XII. 9.) AB határozatban is megerősítette gyakorlatát: „az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése az (1) bekezdéshez kapcsolódó intézményvédelmi rendelkezés, amely alapján az állam olyan jogi környezet és gyakorlat kialakítására köteles, amely az otthon védelmét ténylegesen is biztosítja. Ez a bekezdés nem formál alanyi jogot az otthon védelmére, de alapot adhat arra, hogy az állam az otthon nyugalma érdekében fellépjen. A jogalany a magánéletének színhelye (otthona) nyugalmanak védelmét az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján kérheti {3308/2020. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [24]}.” (Indokolás [15])
- [46] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény XV. cikk (4) és (5) bekezdése állami intézményvédelmi, szabályozási, intézkedési kötelezettségeket rögzít, államcél fogalmaz meg, amelynek elsődleges címzettjei állami szervek {lásd például: 3001/2016. (I. 15.) AB határozat, Indokolás [44]; 3105/2023. (III. 14.) AB határozat, Indokolás [18]}, így az alkotmányjogi panasz eljárás szempontjából nem tekinthetők Alaptörvényben biztosított jogoknak.
- [47] Nem biztosít az indítványozó számára alapjogot az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, bíróságoknak szóló segédszabály, amely a jogértelmezésre nézve ad iránymutatást {lásd például: 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3159/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [48] Ezen alaptörvényi rendelkezések tekintetében az indítvány nem teljesíti az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pontja és a 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti követelményt, ezért az alkotmányjogi panasz ezen elemeinek érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség.
- [49] Az Alaptörvény II. cikke, XII. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1) bekezdése, a XV. cikk (1) és (2) bekezdése, XVII. cikk (3) bekezdése, a XX. cikk (1) bekezdése, a XXV. cikke, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdés az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz, így az indítvány ezen alaptörvényi rendelkezések tekintetében megfelel a törvényi feltételeknek.
- [50] 4.4. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.
- [51] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek csak részben felel meg. Az indítvány az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az

Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, illetve a sérelmezett jogszabályi rendelkezéseket, bírói döntéseket, és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.

- [52] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja alapján a kérelem akkor határozott, ha megfelelő indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért és mennyiben ellentétes az Alaptörvény indítványban megjelölt rendelkezéseivel.
- [53] Ezen feltétel teljesülésének vizsgálata kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány sem az Abtv. 26. § (1) bekezdése, sem a 27. § (1) bekezdése szerinti panaszem tekintetében nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit illetően. Az indítványozó kizárólag a peresztességet, a tizenkét havi távolléti díj megfizetésére kötelezését sérelmezi, alkotmányjogilag is értékelhető indokolást azonban – ügyének részletes ismertetésén és már a bírósági eljárás során is megfogalmazott érvein túl – egyik alaptörvényi rendelkezéssel kapcsolatban sem adott elő.
- [54] Az indítvány azt célozza, hogy az Alkotmánybíróság a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bíróságként vizsgálja felül, és a támadott döntésektől eltérően értékelje. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [55] Az indítványozó a megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezések kapcsán a sérelem mibenlétének alkotmányjogi szempontú kifejtésével adós maradt. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas érdemi elbírálásra {lásd: 3201/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [16]; 3272/2018. (VII. 20.) AB végzés, Indokolás [34]}.
- [56] Az Alkotmánybíróság emlékeztet továbbá a bíróságok jogértelmezését támadó alkotmányjogi panaszok kapcsán kialakított következetes gyakorlatára, miszerint: „Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor.” {3346/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [71]}
- [57] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó alkotmányjogi panaszában is bemutatott érvelését, kifogásait részletesen vizsgálat alá

vonták. A Kúria ítélete tételesen tekinti át a felülvizsgálati kérelemben előadott, már az alapperben is vizsgálat tárgyát képező indítványozói érveket, jogszabályi hivatkozásokat, tartalmaz indokolást az Mt. érintett rendelkezéseinek helyes értelmezéséről és alkalmazásáról is. Megállapította továbbá az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó mindhárom bírói fórum előtti eljárásban hivatkozott az Mt. 209. § (6) bekezdésének alaptörvény-ellenességére, és kérte az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését. Az eljáró bíróságok az indítványozó e körben előadott érveit is megvizsgálták és elutasító döntésüket indokolták (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [93]; Fővárosi Ítéltábla ítélete, Indokolás [100]–[102]; Kúria ítélete, Indokolás [111], [117]).

- [58] 5. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pontjában és a 27. § (1) bekezdés *a*) pontjában írt törvényi feltételeknek, ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésére, az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*), *c*) és *h*) pontja alapján visszautasította.
- [59] A visszautasításra tekintettel mellőzte az Alkotmánybíróság a döntést a jogerős ítélet felfüggesztése iránti kérelemről.

Budapest, 2024. november 5.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró